

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/69/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316206710
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2017:6316206710.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Silviom Bolečekom, PhD., v právnej veci starostlivosti o maloletého P. A., narodeného X. H. XXXX, bytom ako matka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, syna matky Q. M., narodenej X. N. XXXX, bytom A., L.N. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Marianom Holým, advokátom, so sídlom Brezno, B.Němcovej 1/A a otca W. A., narodeného XX. Q. XXXX, bytom R., X.. B. XXXX/XX, právne zastúpeného JUDr. Evou Füköovou, advokátom, so sídlom Rimavská Sobota, Hviezdoslavova 3, o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým a o návrhu otca na úpravu styku s maloletým, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky v celom rozsahu z a m i e t a .

II. Súd mení rozsudok Okresného súdu Brezno 8P/255/2015-115 zo dňa 19. 01.2016 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 16CoP/18/2016-138 zo dňa 19.05.2016 vo výroku IV. tak, že s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia otec je oprávnený stýkať sa s maloletým takto:

Otec je oprávnený s maloletým P. stýkať sa každú stredu od 15.00 do 18.00 hod.

Otec je oprávnený s maloletým P. stýkať sa každý párný týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 18.30 hod.

Pričom matka maloletého zabezpečí odovzdanie maloletého na mieste: Pred vchodom do Hypermarketu Tesco Brezno na ulici ČSA 59, Brezno. Po skončení styku otec maloletého odovzdá matke na mieste: Pred vchodom do Hypermarketu Tesco Brezno na ulici ČSA 59, Brezno.

III. Súd r u š í neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Brezno č.k. 8P/183/2016-15 zo dňa 05.09.2016, v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 14CoP/70/2016-56 zo dňa 23.01.2017, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, trov konania štátu znáša štát.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 5. októbra 2016 žiadala, aby súd otcovi maloletého zakázal styk s maloletým. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec maloletého využíva styk s maloletým nie na to, aby sa maloletému venoval, ale sústavne vyvoláva konflikty s matkou, resp. so starou matkou maloletého. Otec maloletého je agresívny a pri styku dňa 24. augusta 2016 fyzicky napadol starú matku maloletého, pričom maloletý tiež musel vyhľadať lekársku starostlivosť. Maloletý

je vplyvom správania otca nepokojný, je stresovaný a matku túto situáciu musí riešiť na viacerých orgánoch.

2. Otec maloletého vo svojom písomnom vyjadrení s návrhom nesúhlasil. Kategoricky poprel agresívne správanie k matke maloletého, uviedol, že to bol práve otec, ktorý matku celú dobu pri starostlivosti o maloletého podporoval. Pripustil konflikty so starou matkou maloletého, ktoré však podľa jeho slov nemajú vplyv na správanie sa otca k maloletému. Tieto konflikty sú majetkového charakteru a k lekárskeým správam, ktoré matka pripojila k návrhu dodal, že rodina matky má silné konexie v nemocnici v Brezne a tieto pre nich nie sú problémom získať.

3. Kolízny opatrovník v správe zo sociálneho zisťovania navrhol do konania pribrať znalca z odboru psychológie, nakoľko rodičia majú odlišné stanoviská k styku s maloletým. V starostlivosti matky o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Bytové podmienky u otca sú vhodné pre realizáciu styku otca s maloletým.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 16. januára 2017 a na deň 23. októbra 2017, vec prejednal v prítomnosti rodičov maloletého a kolízneho opatrovníka. Vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania (matka svoju neúčast' na pojednávaní dňa 23. októbra 2017 ospravedlnila, nežiadala odročit' pojednávanie - súd jej výsluch v tomto štádiu nepovažoval za potrebný, v jej prípade neprišlo k zmene situácie, preto jej výpoveď zo dňa 16. januára 2017 súdu postačuje, a tiež nakoľko otec sa s maloletým nestretáva, dodržiava neodkladné opatrenie, a jej právny zástupca je prítomný výsluchu svedkov - súd pojednával v jej neprítomnosti), výsluchom svedkov, výsluchom znalca a oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v súdnom spise a vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:

5. Matka na pojednávaní dňa 16. januára 2017 uviedla, že navrhuje otcovi zakázať styk s maloletým. Styk otca sa maloletým je upravený rozsudkom Okresného súdu Brezno v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici a je vykonateľný od 22. júna 2016. Matka podala návrh, nakoľko sa otec maloletého vždy pri styku s maloletým neprimerane správal voči matke, starej matke maloletého, ako aj členom rodiny matky, pričom maloletý bol vždy týmto konfliktom prítomný. Predmetom konfliktu medzi otcom a matkou maloletého sú finančné prostriedky, ktoré sa použili na rekonštrukciu rodinného domu. Matka s maloletým býva v byte starej matky maloletého a pre prípad zlého počasia otec trávil čas s maloletým v izbe tohto bytu. Matka aj stará matka mali vždy z otca maloletého obavy. Stará matka maloletého podľa matky nikdy na otca maloletého verbálne neútočila, naopak otec maloletého vždy kričal na rodinu matky a odmietal opustiť ich byt. Pokiaľ prebiehal styk otca s maloletým vonku, tak otec nerešpektoval pokyny matky čo napr. viedlo k úpalu maloletého. Otec maloletého sa dožadoval styku s maloletým aj v dobe, keď mal maloletý zvýšenú teplotu. Matka maloletého na styk vždy riadne pripravila, avšak otec začal realizáciu styku tým spôsobom, že maloletého od matky násilím odobral. Od septembra 2016 kedy má otec zakázaný styk s maloletým, tak sa maloletý nestrháva keď niekto zaklope, nestrháva sa zo spánku a normálne sa stravuje. Otec maloletého sa pri realizácii styku vždy chová agresívne aj keď matka maloletého dohovára otcovi, aby ich konflikty riešil v neprítomnosti maloletého. Potom, čo bol otcovi zakázaný styk s maloletým, tak sa otec o maloletého prestal zaujímať.

6. Otec na pojednávaní dňa 16. januára 2017 uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí. Dodal, že si matku maloletého váži, rešpektuje ju ako matku svojho jediného dieťaťa a preto si nevie vysvetliť jej návrh. Nesúhlasí s tvrdením matky, že pri styku sú konflikty. Maloletý pri začiatku styku nikdy nejavil známky stresu, ale naopak tešil sa na otca. Túto skutočnosť vie potvrdiť aj stará matka maloletého zo strany otca, ktorá často chodila s otcom za maloletým. Okrem matky otca maloletého sa styku zo strany otca nezúčastňoval nikto iný z dôvodu, že otec nepotrebuje mať pri tomto styku svedkov, ako to vždy robí matka maloletého. Otec na záver dodal, že konflikty so starou matkou chce riešiť v neprítomnosti maloletého, avšak matka resp. jej rodina mu nedvíhajú telefón, nemajú záujem tento konflikt vyriešiť a preto je otec odkázaný tento ich vzájomný spor riešiť len pri styku s maloletým. Otec priznal, že potom čo mu bolo doručené uznesenie, ktorým má zakázaný styk s maloletým, tak sa bojí matke aj zavolať, aby voči nemu nevyužila a o zdravotnom stave maloletého sa informuje len u jeho ošetrojúcej lekárky.

7. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX Mgr. Nociara, znalca z odboru psychológie, súd zistil, že maloletý je v kontakte s matkou spontánny, prirodzene vyžaduje a vyhľadáva fyzickú prítomnosť matky, pri ktorej prežíva pocit istoty a bezpečia. Vzťah matky k maloletému je prirodzene vytvorený, dostatočne emočne a citovo sytený. U matky sa preukazuje hyperprotektívita. Matka prenáša svoje nezrelé fungovanie aj do

výchovy a starostlivosti o maloletého a významným spôsobom prenáša svoje nepriateľstvo voči otcovi do posudzovania vhodnosti a potreby kontaktu maloletého s otcom. U matky sa prejavuje závislý vzťah k jej matke, starej matke maloletého. Maloletý má s otcom vytvorený dostatočný vzťah a rýchlo s otcom nadväzuje kontakt. Znalec v žiadnej fáze vyšetrenia nezistil, že by mal maloletý strach z otca. Vzťah otca k maloletému je prirodzene vytvorený, prejavuje sa v ňom primeraná emočná a citová väzba. Počas znaleckého vyšetrenia napriek dlhšiemu vyšetreniu otec vie veľmi rýchlo nadviazať kontakt s maloletým. Osobnosť otca sa javí nezrelá, ale s dostatočným sociálnym fungovaním. Ladenie osobnosti vo vzťahu k praktickému fungovaniu je skôr pasívnejšie. V prežívaných situáciách sa u otca prejavuje nerozhodnosť, alebo používa impulzívne riešenia. Osobnosť matky maloletého je nezrelá, v sociálnom fungovaní výrazne submisívna, prejavujú sa u nej známky závislosti vo vzťahoch. U matky je málo stabilný jej hodnotový systém. Matka sa v mnohých oblastiach spolieha na pomoc a riešenie svojej matky, voči ktorej má závislý vzťah. Podľa znalca je styk maloletého s otcom žiaducim k rozvoju osobnosti maloletého. Znalec nezistil také problémy a prekážky, ktoré by naznačovali, že by styk otca s maloletým bol nevhodný, alebo rizikový pre maloletého, resp. že by maloletý bol niečím ohrozený. Znalec navrhuje realizovať styk otca s maloletým bez prítomnosti matky.

8. Potom čo sa otec oboznámil so znaleckým posudkom na pojednávaní dňa 23. októbra 2017 uviedol, že navrhuje návrh matky zamietnuť a naopak navrhuje upraviť svoj styk s maloletým tak, že sa s ním bude stýkať každú stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý páry týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 18.30 hod., s tým, že maloletého prevezme pred vchodom do hypermarketu Tesco a na tom istom mieste ho po ukončení styku matke odovzdá. Vzhľadom na konfliktnú situáciu medzi rodičmi maloletého navrhuje odovzdávanie maloletého na verejnom priestranstve v blízkosti bydliska matky, vzdialenosť od bydliska je necelých 300 metrov. Otec ďalej uviedol, že počnúc 05. septembrom 2016 má zakázaný styk s maloletým, čo on rešpektuje. V stredu počas troch hodín styku bude s maloletým v Brezne, alebo pôjde do domu, ktorý vlastní jeho priateľka. Do doby, než bol otcovi súdom zakázaný styk s maloletým sa maloletý stretával aj s otcovou priateľkou a pozná ju. Rovnako otec uvažuje aj o styku počas soboty, pričom ak mu počasie dovolí bude s maloletým chodiť na výlety. Otec vie, že maloletý je vo veku, kedy musí spať aj poobede a na tento účel mu vie vyhradiť priestor na spanie v spálni rodinného domu.

9. Svedok V. B., príslušník PZ SR na pojednávaní uviedol, že sa zúčastnil procesného úkonu trestného prípravného konania, pri ktorom k maloletému prišiel jeho otec, prihovril sa maloletému a maloletý na otca reagoval pokojne. Podľa svedka maloletý z otca strach nemal.

10. Svedok V. P. K., príslušník PZ SR na pojednávaní uviedla, že sa zúčastnila procesného úkonu trestného prípravného konania, pri ktorom sa otec maloletému prihovril a maloletý reagoval na jeho slová pokojne a neplakal.

11. Svedok V. C. A. - M. na pojednávaní uviedla, že je kamarátkou matky maloletého. Matka ju oslovila niekedy lete 2015, aby jej pomohla vystať sa z Medzibrodu naspäť k mame - starej matke maloletého. Keď sa svedkyňa dostavila do Medzibrodu, tak na matke bolo vidno, že je vyplakaná, vystresovaná, pričom maloletý bol už pripravený na odchod, svedkyňa na neho dávala pozor, zatiaľ čo si matka balila svoje osobné veci. Počas cesty do Brezna svedkyňa matke nekládla otázky.

12. Svedok V. K. R. na pojednávaní uviedla, že matku maloletého pozná 37 rokov a otca maloletého od doby keď začal mať vzťah s matkou maloletého. Svedkyňa bola tiež prítomná odťahovaniu matky maloletého z Medzibrodu v lete 2015, pričom jej matka maloletého povedala, že to už tam nemôže vydržať. Svedkyňa bola prítomná styku otca s maloletým, keď bol maloletý chorý, mal zvýšenú teplotu, na čo otec reagoval veľmi podráždene a podľa svedkyne bolo badať na otcovi maloletého, že prioritne rieši konflikt medzi ním a matkou maloletého. Následne asi po dvoch mesiacoch svedkyňa počula maloletého plakať až do jej bytu, na čo volala starej matke maloletého a táto jej povedala, že maloletý má stres a nechce ísť s otcom na prechádzku. Svedkyňa z počutia vie, že pri styku otca s maloletým sa stále riešili majetkové konflikty. Po fyzickom napadnutí v auguste 2016, ktoré je riešené v inom konaní, bola svedkyňa prítomná tomu, že keď niekto zazvoní na zvonček, tak sa maloletý rozplakal a utekal do svojej izby a strhával sa aj zo spánku. Svedkyňa má vedomosť o tom, že pokiaľ rodičia maloletého riešili náhradný termín na realizáciu styku otca s maloletým, tak to riešili cestou SMS komunikácie. Svedkyňa ďalej uviedla, že nevidela ako sa maloletý správa v prítomnosti otca bez matky. Pokiaľ bola svedkyňa prítomná v byte maloletého a bol tam aj otec, tak tento sa s maloletým hrával v izbe, čo tam konkrétne robili to uviesť nevie, ale keď do tejto izby vkročila matka maloletého, svedkyňa počula zvýšené hlasy

oboch rodičov. Podľa svedkyne otec dodržiaval termíny styku dané súdom a určite naplno využil čas styku, avšak vždy pri odchode otca prichádzalo ku konfliktu medzi otcom a starou matkou maloletého. Svedkyňa sama upozornila matku resp. starú matku, aby v prítomnosti maloletého verbálne neriešili ich konflikt s otcom maloletého.

13. Svedok J.. V. B. na pojednávaní uviedla, že matku maloletého pozná od základnej školy a otca maloletého z doby keď sa začal s matkou maloletého stretávať. Podľa svedkyne otec maloletého je dominantným typom a správal sa majetnícky aj k matke maloletého. Podľa svedkyne má matka s maloletým dobrý vzťah a zabezpečuje potreby maloletého. Svedkyňa bola prítomná len jednému styku otca s maloletým, kedy otec prišiel neskoro, a keďže matka chcela maloletého uspávať, otec nerešpektoval túto skutočnosť, vošiel do izby za maloletým a vyrušil ho z jeho denného režimu. Svedkyňa pozorovala aj zmeny v správaní maloletého, nakoľko do jari 2016 sa tešil z nových tvárí, komunikoval s ľuďmi a po jari 2016 mal strach z nových tvárí a keď prišiel niekto cudzí utekal sa skryť do svojej izby. Po zime 2016 sa právanie maloletého vrátilo do normálu. Podľa svedkyne zmena správania maloletého bola zapríčinená stresom, ktorý pochádzal z konfliktov medzi otcom a matkou resp. starou matkou pre ich majetkové spory.

14. Svedok D. M. na pojednávaní uviedla, že pozná oboch rodičov a otca maloletého charakterizuje ako starostlivého otca, chodil s maloletým na prechádzky, na nákupy a venoval sa mu. Otec sa k maloletému správal veľmi dobre. Čo sa týka matky tak táto sa tiež venovala maloletému. Svedkyňa dodala, že k rodičom maloletého chodievala nie často a maximálne vošla do dvora rodinného domu. Svedkyňa si u otca nevšimla také povahové črty ktoré by mohli ohroziť zdravie maloletého a nevšimla si u neho ani neprimerané správanie k matke maloletého.

15. Znalec Mgr. Nociar na pojednávaní dňa 23. októbra 2017 uviedol, že v plnom rozsahu trvá na záveroch znaleckého posudku. Podľa znalca matka so starou matkou maloletého riešia veľa vecí spoločne, pričom ovplyvňujú jedna druhú vo svojom názore, ale v tomto vzťahu je dominantná stará matka maloletého. Podľa znalca maloletý nemá žiadny problém opätovne si vybudovať vzťah s otcom. V záujme maloletého je, aby bol v kontakte s otcom, pretože vzťah otca k maloletému a vzťah maloletého k otcovi je primerane vytvorený a je v záujme maloletého, aby bol naďalej budovaný. Maloletý reaguje na konfliktnú situáciu medzi rodičmi, ale podľa znalca maloletý nemá strach z otca a ani z jeho správania a preto si znalec myslí, že zákaz styku otca s maloletým nie je vhodný. Znalec nezistil žiadny znak toho, že by mal byť otec nebezpečný pre maloletého a preto má za to, že by sa styk otca s maloletým mal realizovať bez matky a v čase tak, ako to navrhol otec, pretože tento návrh je primeraný veku maloletého. Znalec pripúšťa, že pre dieťa nebude komfortným riešením keď sa bude realizovať odovzdávanie dieťaťa na mieste verejnosti prístupnom, ale ide o riešenie eliminovať konflikty do budúcnosti, čo bude pre maloletého prospešným riešením. Znalec považuje aj styk v stredu od 15.00 hod. za primeraný, nakoľko podľa znalca aj deti v predškolskom zariadení spávajú len do 14.30 hod. Podľa znalca je pre maloletého vždy traumatizujúce, ak sa ocitne v konfliktnnej situácii rodičov, pričom podľa znalca treba odlíšiť situáciu fyzickej agresivity otca voči inej dospelšej osobe a fyzický úrok voči maloletému. Potom čo bol znalec oboznámený s trestným spisom tunajšieho súdu 4T 1/2017 má za to, že pokiaľ nie je fakticky preukázané, že otec bol fyzicky agresívny voči maloletému tak to nemá vplyv na vzájomný vzťah medzi otcom a maloletým a nie je to prekážkou pre styk otca s maloletým. Pokiaľ sa maloletý musí nachádzať v situácii konfliktu medzi jedným svojim rodičom a starou matkou je to poľutovania hodný fakt, ale nie je to primárne relevantné pre osobnú pripravenosť rodiča na výchovu o dieťa. Podľa znalca neexistuje jednotná šablóna ako má vyzeráť osobnosť rodiča, pričom znalec pripúšťa, že u otca ide o osobnosť vyznačujúcu sa prchkosťou, tak tento faktor nemusí byť výrazný v situačnom reagovaní na maloletého, kde znalec berie do úvahy najmä faktor pozitívneho citového vzťahu k maloletému, pričom tento faktor je brzdiacim faktorom v emočne napätých situáciách. Znalec nepredpokladá, že by pri tomto faktore konanie otca prekročilo intenzitu, ktorá by mohla viesť k obmedzeniu styku otca s maloletým. Znalec sa vyjadril aj k vyšetreniu matky ktoré trvalo 3 až 3 a pol hodiny, čím znalec myslí, že sa jednalo o pohovor za účasti oboch rodičov maloletého, následne pohovor v prítomnosti matky a maloletého a samostatný pohovor a administrácia s matkou. Samostatný rozhovor s matkou odhaduje na cca 40 - 45 minút. Znalec sa kategoricky ohradil voči tvrdeniu matky, že tento pohovor trval 5 minút, nakoľko každý kto si prečíta stranu 16 a 17 jeho posudku zistí, že tento rozhovor nemôže trvať 5 minút. Podľa znalca je vzťah medzi maloletým a otcom kvalitatívne dobrý, aj keď na maloletého celkovo traumatizujúco pôsobia konflikty medzi rodičmi a starou matkou maloletého. Znalec zastáva názor, že v prípade matky sa jedná o názorovú a hodnotovú nestabilitu, ktorá je súčasťou je osobnostnej charakteristiky a táto

ovplyvňuje jej správanie a hodnotenie situácií. Znalec upozorňuje otca, aby volil rozumné riešenia vzniknutých situácií a dodáva, že kontakt otca s maloletým v prítomnosti matky v súčasnej dobe prináša riziko konfliktu medzi rodičmi maloletého. Znalec odporúča, aby sa otec vyhýbal riešeniu konkrétnej situácie, kedy si vyžaduje styk aj napriek chorobe maloletého. Podľa znalca, ak matka maloletého na styk s otcom riadne pripraví tak styk otca s maloletým bude plnohodnotný, avšak vzhľadom na aktuálnu situáciu má znalec pochybnosti, či matka bude ochotná maloletého adekvátne pripraviť na styk s otcom.. Znalec by odporúčal poradenstvo obom rodičom, pričom aj keby to bolo uložené ako výchovné opatrenie cestou súdu, bez ochoty rodičov sa výsledok nedostaví. Najideálnejším riešením podľa znalca by bolo vyriešenie majetkových konfliktov medzi rodičmi, čo by eliminovalo konfliktné situácie pre maloletého.

16. Kolízny opatrovník navrhol zamietnuť návrh matky a v plnom rozsahu vyhovieť návrhu otca, pričom navrhol vykonať odovzdanie maloletého pri styku s otcom mimo miesta bydliska matky.

17. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P 255/2015-115 zo dňa 19. januára 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 16CoP 18/2016-138 zo dňa 19. mája 2016 bol výrokom IV. styk otca s maloletým upravený tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každú nedeľu v párnom týždni od 9.00 hod. do 11.00 hod., každú sobotu v nepárnom týždni v rovnakom čase a každú stredu od 15.30 hod. do 17.30 hod. buď v byte matky maloletého alebo mimo tohto bytu podľa pokynov matky. Tento rozsudok nadobudol v bode IV. právoplatnosť dňa 22. júna 2016.

18. Uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8P 183/2016-15 zo dňa 5. septembra 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici 14CoP 70/2016-56 zo dňa 23. januára 2017 bol neodkladným opatrením otcovi maloletého dočasne zakázaný styk s maloletým. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20. marca 2017 a vykonateľné je od 5. septembra 2016.

19. Súd uznesením odmietol vykonať dôkaz navrhnutý matkou a to do konania pribrať nového znalca, kde matka konštatovala, že tento posudok je vypracovaný neobjektívne a nie je vyjadrením reálneho postoja maloletého k otcovi z dôvodu, že v priebehu pojednávania sa znalec vyjadril k týmto námietkam matky. Tvrdenie matky, že otec navštívil znalca pred vypracovaním posudku matka ničím nepreukázala, skutočnosť, že rozhovor matky so znalcom trval len tri minúty je vyvrátený na čl. 106-107 spisu (čl. 16-17 znaleckého posudku, kde text posudku za slovným spojením rozhovor znalca s matkou má príliš veľa slov, nie je ho dokonca možné prečítať za tri minúty a teda je jasné, že matka tento obsah musela znalcovi prerozprávať podstatne dlhšiu dobu ako ňou tvrdené tri minúty). K zisteniam, ktoré matka ďalej napadla sa znalec vyjadril na pojednávaní, a preto tento navrhnutý dôkaz považuje súd za nadbytočný.

20. Súd uznesením odmietol vykonať dôkaz navrhnutý matkou a to vypočuť svedka M.. Tento svedok bol vypočutý v prípravnom konaní trestného spisu tunajšieho súdu 4T 1/2017, kde po zákonom poučení uviedol, že o sporoch medzi otcom a starou matkou maloletého vie od iných osôb, a teda svedok, ktorý osobne nebol právne relevantnej situácii účastný osobne, nie je pre konanie dôležitý, a preto tento navrhnutý dôkaz považuje súd za nadbytočný.

21. Súd uznesením odmietol vykonať dôkaz navrhnutý matkou a to vypočuť svedka - starú matku maloletého V. M.. Tento svedok bol viackrát vypočutý v prípravnom konaní trestného spisu tunajšieho súdu 4T 1/2017, a po podaní obžaloby vystupuje v pozícii osoby poškodenej trestným činom, kde obžalovaným je otec maloletého. Súd sa s obsahom jej vyjadrení oboznámil a má zato, že svedok, ktorý sa viackrát po zákonom poučení vyjadril k vzťahom medzi matkou a otcom maloletého by nič nové do konania nevniesol a preto tento navrhnutý dôkaz považuje súd za nadbytočný.

22. Podľa § 36 ods.1 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

23. Podľa § 25 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom

podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoje; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

24. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

25. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

26. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

27. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

28. Jediným kritériom pre vyslovenia zákazu styku rodiča, v tomto prípade otca s maloletým je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia súdu a záujem maloletého, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Jedná sa o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane maloletého. Súd je povinný skúmať či realizácia styku maloletého s rodičom skutočne ohrozuje zdravie maloletého a teda jeho záujem, alebo ide len o predstieraný stav, vyvolaný zámerným pôsobením jedného z rodičov. Súd nemôže vysloviť zákaz styku rodiča s dieťaťom v prípade, ak sú narušené vzťahy len medzi rodičmi maloletého, ale nie je narušený vzťah rodiča s dieťaťom. Dôvodom na zákaz styku môže byť potenciálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, ujma na psychickom zdraví dieťaťa a ujma v inej než zdravotnej oblasti. V súdenom prípade súd po vykonanom rozsiahlom dokazovaní nenašiel žiadny relevantný úkon zo strany otca maloletého, ktorý by viedol k zákazu styku tohto otca s maloletým. V celom konaní je preukázaný vážny konflikt medzi otcom maloletého a jeho matkou, resp. starou matkou maloletého, ktorý môže negatívne vyplývať na duševnú pohodu maloletého, avšak aj svedkovia príslušníci PZ SR, o ktorých dôveryhodnosti nemá súd žiadne pochybnosti, ako aj znalec popísali vzťah medzi otcom a maloletým ako normálny a pokojný. Znalec výslovne uviedol, že styk maloletého s otcom je žiaducim k rozvoju osobnosti maloletého. Znalec nezistil také problémy a prekážky, ktoré by naznačovali, že by styk otca s maloletým bol nevhodný, alebo rizikový pre maloletého, resp. že by maloletý bol niečím ohrozený. Z uvedeného dôvodu súd návrh matky na zákaz styku otca s maloletým v plnom rozsahu zamietol.

29. Pri rozhodovaní o návrhu otca na úpravu styku otca s maloletým, súd prihliadol najmä na záujem dieťaťa, ktorý je prvoradý a ktorý musia obaja rodičia rešpektovať. Súd je toho názoru, že pre zdravý duševný vývoj dieťaťa je dôležité, aby sa dieťa kontaktovalo so svojim otcom, zachovalo si k nemu pozitívny postoj, udržiavalo s ním pozitívne citové väzby. Záujem dieťaťa však spočíva aj tom, aby styk otca s dieťaťom bol pre dieťa čo najmenej traumatizujúci. Obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Súd poznamenáva, že v tomto prípade je právom otca stretávať sa s maloletým, nie je to jeho povinnosť, ale otec si musí uvedomiť, že aj napriek nedostatku styku s maloletým bude mať zodpovednosť za jeho výchovu a vývoj. Súd zmenil rozsudok

Okresného súdu Brezno 8P/255/2015-115 zo dňa 19. januára 2016 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 16CoP/18/2016-138 zo dňa 19. mája 2016 vo výroku IV. tak, že upravil styk otca s maloletým P. cez pracovný týždeň na deň streda od 15.00 hod. do 18.00 hod., a sobotu v každom párnom kalendárnom týždni v čase od 9.00 hod. do 18.30 hod. Súd tiež vychádzal aj z názoru znalca a má zato, že otcov návrh je primeraný veku maloletého. Je na rozhodnutí a zvážení otca na akom mieste sa tento styk bude realizovať tak, aby pripravil maloletému zaujímavý a pútavý program. Súd musí zohľadniť aj konfliktnú situáciu medzi rodičmi maloletého a jeho starou matkou, a aby týmto negatívnym vplyvom na maloletého predišiel, stanovil za miesto prevzatia maloletého pri začiatku styku na vchod do hypermarketu Tesco v Brezne, ako miesto, ktoré je v blízkosti bydliska matky a je verejne prístupné, a tiež ako miesto, ktoré rodičia dobre poznajú a nakoľko je v centre mesta, otec môže odísť s maloletým ísť v podstate kamkoľvek. Matka maloletého zabezpečí jeho prepravu na miesto začiatku styku a tiež zabezpečí na tomto mieste jeho prevzatie po ukončení styku syna. Podľa súdu takto stanovený styk otca s maloletým napomôže tomu, aby sa udržiavali medzi maloletým a otcom pozitívne citové vzťahy, ktoré sú najmä s prihliadnutím na vek maloletého v súčasnej dobe nesmierne dôležité pre vývoj tohto maloletého. Je na rozhodnutí a zvážení otca na akom mieste sa tento styk bude realizovať tak, aby pripravil maloletému zaujímavý a pútavý program. Súd zároveň dáva do pozornosti skutočnosť, že pocit istoty a dôvery u maloletého by mal budovať nielen otec, ale aj matka maloletého a pripravovať ho na styk s otcom aj po psychickej stránke, pestovať v ňom úctu, dôveru a lásku k otcovi. Tento styk otca s maloletým sa bude realizovať bez prítomnosti matky podľa odporúčania znalca, a najmä z dôvodu predchádzania konfliktnéj situácie medzi rodičmi, ktorá môže negatívne vplyvať na vývoj maloletého. Znalec nezistil žiadny znak toho, že by mal byť otec nebezpečný pre maloletého. Súd neuložil rodičom maloletého žiadne výchovné opatrenie, nakoľko znalec výslovne uviedol, že bez ich aktívneho prístupu k riešeniu konfliktov tento proces nemá šancu na úspech.

30. Nakoľko súd rozhodol o zmene úpravy styku otca s maloletým, právoplatnosťou tohto rozhodnutia sa ruší neodkladné opatrenie tunajšieho súdu č.k. 8P 183/2016-15 zo dňa 5. septembra 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici 14CoP 70/2016-56 zo dňa 23. januára 2017.

31. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. O trovách konania súd rozhodol § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Avšak podľa § 57 CMP v konaní vznikli štátu trovy titulom pribatia do konania znalca. Súd v tomto prípade musí rozhodnúť o trovách konania štátu. Otec maloletého bol v konaní úspešný. Do úvahy by teda prichádzalo zaviazanie matky na uhradenie trov štátu. Matka sa v čase podania návrhu na súd, na základe lekárskejších správ mohla oprávnené domnievať, že styk otca s maloletým nie je v tom čase v záujme maloletého. V tomto prípade súd konštatuje, že výrok o povinnosti matky nahradiť trovy konania štátu by bol nespravodlivý, nakoľko matka sledovala záujem maloletého a konala tak ako jej navrhli zdravotnícky pracovníci a preto matku k úhrade trov štátu nezaviazal a rozhodol tak, že trovy konania štátu znáša štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Brezno.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný nespĺní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený m ô ť e podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.